

šele v VI. stoletju po Kr.; na čelu jim stoje Miklošič, Roessler i. dr. Ti zametujejo dokazovanje iz krajevnih imen, iz arheologije itd. Boguslawski pravi, da če bi bili Slovani prišli res še v VI. stoletju, bi bili med narodi, tu že naseljenimi, izginili, kakor so Langobardi v Italiji, Franki v Galiji ali Goti v Španiji. Po samostojnem ilirskem jeziku ni sledi, pač pa so Veneti ob Adriji bili ravno tako Slovani, kakor Veneti v Germaniji, in zastopajo na eni strani hallstattsko kulturo, na drugo pa lužiško-šleško. Bil je sicer traški ali skito-sarmatski jezik, a je izginil v slovanskem v VI. stol. po Kr. Ime so Slovanom dali Svevi, ki so jih začasno podjarmili.

K. Wachowski. **Słowiańczyzna zachodnia.** Studya historyczne I. Warszawa, 1903, 80. 271. — V tej knjigi so tri razprave. Najprej razpravlja pisatelj o razmerju Slovanov do Germanov v začetku srednjega veka ter stavi slovansko pradomovino v velike gozdove severno od črnomoških step okoli srednjega in gornjega Dnjestra in odtod zapadno do Visle in Karpatov. Izmed narodov, ki jih imenuje Herodot, se mu zde predniki Slovanov najbrže Androfagi, Nevri in Melanhlajni. Slo-

vani so živeli še v prvotnih rodbinah, ko so Germani že davno poznali državno in vojno organizacijo. V naslednjih dveh razpravah govori o Slovanih v zgodovinski dobi. — Jako zanimivo razpravo nam je poslal naš rojak:

Martin Žunkovič: **Wann wurde Mitteleuropa von den Slaven besiedelt?** Beitrag zur Klärung eines Geschichts- und Gelehrtenirrtums. Kremsier, 1904. Druck und Verlag des Heinrich Slovák. Cena K 1.20. Strani 111. — G. pisatelj preiskuje zlasti krajevna imena ter dokazuje, da so bila slovanska imena v naših krajih že davno pred začetkom krščanske dobe. Zlasti preiskuje pisatelj sledeča imena: Karni, Kasiteridi, Kelti, Noricum, Panonija, Turki, Heleni, Skiti, Sarmati, Avari, Veneti, Gali, Markomani, Mavri, Nemci, Sasi, Šlezi, Rusi, Prusi, Franki, Hrvati, Srbi; slednjič pa razlaga posamezna imena rek in krajev, in sicer iz krajepisnih posebnosti, pri čemer rabi tudi fotografije. Pisatelj trdi, da je najzanesljivejši vodnik v prazgodovinski dobi jezik ljudstva, ki je imenovalo kraje, ter sklepa: „Množica tolikih krajepisnih imen evropskih s svojo slovansko korenino dokazuje, da moramo smatrati slovanščino kot prvotni jezik vsaj v srednji Evropi.“

L.

Štirinajst zborov (7 mešanih in 7 moških). Besede S. Gregorčičeve (12) in Levčeve (2). Uglasbil Jakob Aljaž l. 1904. Cena (s poštnino) 1 K. Dobiva se pri skladatelju in založniku J. Aljažu. Pošta: Dovje, Gorenjsko. Tiskala „Zadružna tiskarna“ v Ljubljani. — Naši pevski zbori bodo gotovo hvaležni gospodu skladatelju, da jim je za nekaj časa zopet pomagal iz zadrege. Dasi je naše glasbeno polje preplavljeno z mnogovrstnimi skladbami, vendar je neredkokrat pevovodja v zadregi, ko išče svojemu zboru primernih skladb. V tej zbirki pa bo vsakdo našel kaj primernega. Zbirka obsega te-le mešane zборе: „Ujetega ptiča tožba“, „Nevesti“, „Ne zveni mi“ (z bas-solo), „Ne tožim“, „Oj z Bogom, ti planinski svet!“ (s tenor-solo), „Cerkvica“, „Oj planine!“; nadalje te-le moške zборе: „Dneva nam pri-

pelji žar“ (dva napeva, oba z bariton-solo), „Naša zvezda“ (z bariton-solo), „Na Bregu“, „Ujetega ptiča tožba“, „Soči“, „Pri mrtvaškem sprevodu“. Ti napevi nikakor niso pretežki in brez dvoma se bodo pevcem priljubili. Iz njih nam veje jasen planinski vzduh. Zlasti pa nam ugaja, ker so besede teh napevov vseskozi poštene.

Ne morem si kaj, da bi tu ne pripomnil par splošnih opazk, ki veljajo slovenskim skladateljem.

V novejšem času je več dobrih skladateljev, ki pa žal uglasbujejo najraje pesmi erotične vsebine. Take skladbe — naj so še tako lepe, ostanejo večjidel le na papirju; zaradi nepriemernih besed jih pojó le malokje. Ako hočejo skladatelji, da se bodo njihove pesmi pele v širših krogih, morajo izbirati drugačne, splošno

porabne tekste. Nadalje se mi zdi neumestno, da se nekatere pesmi, za katere imamo že priznane lepe napeve, še vedno iznova uglašujejo. Tako imamo za krasno Gregoričičevo

Gašper Križnik.

„Naša zvezda“ že več lepih napevov, n. pr. Vilharjev, Hudovernikov, Laharnarjev itd. Čemu iskati za iste besede še vedno novih napevov? Škoda truda in časa. Kdor ima opraviti s kakim pevskim zborom, ve tudi, da se pevci ne morejo ogreti za kako skladbo, ako znajo na iste besede že kak drug lepši napev. Naj bi torej gg. skladatelji segali raje po drugih, še ne uporabljenih tekstih.

Toda poreče kdo: „Kje pa naj vdobim takih pesmi?“ — Kdor blagovoli pregledati razne letnike „Dom in Sveta“, „Vrtca“ in razne pesniške zbirke iz novejšega časa, bo našel dovolj primernih tekstov, katerih se ni lotil še noben skladatelj. Taka skladba bo gotovo zanimivejša za pevce in poslušavce, kakor če se uglašbi kak obrabljen — če prav lep — tekst. To sem omenil le mimogredé in mislim, da s tem soglašajo tudi še marsikdo drugi.

Zgornja zbirka pa, ki ima poleg drugih vrlin tudi jako prisrčno obliko in nizko ceno, bodi pevskim društvom prav toplo priporočena.

Fr. F—č.

Missa pro defunctis ad IV voces inaequales aut una voce cum organo auctore Matthaeo Vurnik. Pr. cor. 1. Sumptibus auctoris. Typographia Catholica. Labaci—Ta „Requiem“ je namenjen v prvi vrsti mešanim zborom; enoglasno bi ga mogel peti le kak tenor ali sopran, ker na enem mestu se povzpne melodija do zgornjega „f“. Tekst je uglašen ves razen sekvencije, katera bi se morala torej peti koralno. Sicer pa je pisana skladba v lahkem, harmoničnem slogu ter se odlikuje po prijetni melodioznosti. Ta „Requiem“, ki se dobiva pri g. skladatelju v Št. Vidu pri Zatičini ali po knjigarnah, je pohvaljen tudi v našem strokovnem glasbenem listu „Cerkv. Glasbeniku“.

Kdor se hoče natančneje poučiti o naših cerkveno-glasbenih razmerah — in to bi bila dolžnost vsakoga, ki se bavi z glasbo — mu toplo priporočam, naj se z novim letom naroči na „Cerkveni Glasbenik“, ki stane z muzikalno prilogo vred za celo leto 4 krone, za ude Cecilijinega društva pa le 3 krone. Kako zelo bi si marsikdo razširil svoje glasbeno obzorje, ako bi prebiral ta časopis! Tudi

Fran Podgornik.

takim, ki se pečajo le s posvetno glasbo, bi gotovo koristilo in bi blažilno vplivalo nanje, ako bi se nekoliko bolje seznanili tudi s cerkveno glasbo. Upravištvu omenjenega lista je Pred škofijo št. 12.

Fr. F—č.

